

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : การเมืองเรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ
โดย : นายเกรียงไกร ทองพันธ์
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา : รัฐศาสตร์ ปีที่เสนอ 2539

การศึกษาการเมืองเรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถเป็นการศึกษาความเป็นมาทางการเมืองของกฎหมาย โดยประเด็นการศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับเรื่องความเป็นมาของการประกาศใช้กฎหมาย กลุ่มบุคคลที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับกฎหมายทั้งกลุ่มผู้ผลักดันและกลุ่มผู้คัดค้าน การประนีประนอมและการประสานประโยชน์ที่ทำให้กฎหมายสามารถประกาศบังคับใช้ได้มาเป็นเวลานาน

วิธีการศึกษาใช้การค้นคว้าเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติอาทิบทความต่างๆ งานวิจัย หนังสือพิมพ์ ราชกิจจานุเบกษา บทสัมภาษณ์ เป็นต้น การสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติฉบับนี้ เช่น บุคคลในธุรกิจประกันภัยข้าราชการที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการร่างกฎหมายและปฏิบัติงานตามกฎหมาย เอกชนที่มีส่วนผลักดันกฎหมาย ผู้ซึ่งประสบภัยจากรถ เป็นต้น

จากการศึกษาเรื่องนี้พบว่าพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถเป็นกฎหมายที่มีประโยชน์ต่อสาธารณชนและเป็นประโยชน์ต่อวงการประกันภัย แม้ว่าจะเป็นกฎหมายที่บังคับให้ประชาชนต้องทำประกันภัยรถและจ่ายค่าเบี้ยประกันให้กับบริษัทประกันภัย แต่ผลได้ที่เกิดขึ้นต่อสังคมมีความคุ้มค่ามากกว่าผลเสีย นอกจากนี้จากการศึกษายังพบว่าสภาพทางการเมืองมีอิทธิพลต่อการกำเนิดของกฎหมายเป็นอย่างยิ่ง ถ้าสภาวะการณ์ทางการเมืองเหมาะสม กฎหมายจะถูกประกาศบังคับใช้โดยไม่ยากนัก ส่วนในเรื่องของการผลักดันกฎหมายพบว่า ข้าราชการมีบทบาท

ในการผลักดันกฎหมายโดยมีฝ่ายเอกชน โดยเฉพาะบริษัทประกันภัยทำหน้าที่ติดตามดูแลผลประโยชน์ของตนเองอย่างใกล้ชิดโดยผ่านสมาคมประกันภัย

ข้อเสนอแนะที่ได้ภายหลังจากการศึกษาเรื่องนี้ คือ

1. รัฐบาลต้องประชาสัมพันธ์ให้สาธารณชนรู้กฎหมายนี้มากกว่าที่เป็นอยู่ โดยมีทั้งปริมาณและคุณภาพของผู้รับรู้ เพราะยังมีผู้รู้กฎหมายฉบับนี้เป็นจำนวนมากและรู้วิธีที่จะเรียกร้องค่าเสียหายแล้ว เจตนารมณ์ที่ดีของกฎหมายก็จะบรรลุได้ในที่สุด

2. การบังคับใช้กฎหมายของรัฐต้องเป็นไปโดยเข้มงวด ทั้งกับบริษัทประกันภัย และเข้มงวดกับประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับบริษัทประกันภัย ต้องควบคุมอย่างใกล้ชิดเพื่อไม่ให้เอาเปรียบประชาชน

3. สำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยซึ่งเป็นหน่วยงานที่ควบคุมดูแลกองทุนอันมีเม็ดเงินจำนวนมาก ต้องสามารถตรวจสอบได้จากสาธารณชน

4. เบี้ยประกันภัยต้องมีกฎบททวนและกำหนดให้เหมาะสมกับสภาพความเสี่ยงภัยที่แท้จริง โดยยึดหลักการของการประกันภัยที่เป็นสากลประกอบกับสภาพที่เป็นอยู่จริงของสังคมไทย

5. การประสานงานของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายต้องปรับปรุงให้มีคุณภาพที่ดี เพื่อให้กฎหมายเป็นประโยชน์ต่อสาธารณชนอย่างแท้จริงตามเจตนารมณ์ของการร่างกฎหมายฉบับนี้